

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5908/2022
26.05.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, др Илије Зиндовића и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници тужиоца мал. АА, чији је законски заступник мајка ББ и тужиље ББ из ..., које заступа пуномоћник Александар Шћепановић, адвокат из ..., против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Гордана Илић, адвокат из ..., ради одлуке о поверавању и издржавању малолетног детета, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 562/21 од 21.10.2021. године, у седници већа одржаној дана 26.05.2022 .године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 562/21 од 21.10.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Смедереву П2 168/17 од 17.11.2020. године, ставом првим изреке малолетно дете парничних странака АА, рођен ...2016. године, поверен је на самостално вршење родитељског права мајци, тужиљи ББ и утврђено је пребивалиште малолетног АА на адреси у ..., у улици ... број .. . Ставом другим, уређено је виђање малолетног АА са оцем, туженим ВВ, тако што ће отац малолетно дете преузимати испред куће у којој живи са мајком и по завршеном виђању на исто место враћати, а виђање ће се одвијати у домаћинству оца и то недељу дана у континуитету у време када се отац налази у земљи и то тако што ће дете преузимати код себе наредног дана по доласку и то у 10,00 часова и враћати мајци након недељу дана у 20,00 часова, сваког другог државног и верског празника и сваког другог рођендана детета у времену од 10,00 часова до 20,00 часова. Ставом трећим, тужени је обавезан да на име свог доприноса за издржавање малолетног детета, плаћа месечно износ од 20.000,00 динара и то од 5-ог у месецу за текући месец законском заступнику детета мајци ББ на руке почев од 28.02.2017. године, као дана подношења тужбе па убудуће док за то буду постојали законски услови. Ставом четвртим, одбијен је противтужбени захтев туженог ВВ којим је тражио да му се дете повери на самостално вршење родитељског права, као и да се начин контактирања малолетног детета и мајке одвија по моделу утврђеном од стране надлежног органа старатељства. Ставом петим, констатовано је да привремена мера одређена решењем Основног суда у Смедереву П2 168/17 од 27.11.2019. године остаје на снази до правноснажног окончања овог поступка. Ставом шестим, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове спора.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 562/21 од 21.10.2021. године, одбијена је жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Смедереву П2 168/17 од 17.11.2020. године у ставовима првом, другом, трећем и четвртном изреке.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је преко пуномоћника изјавио благовремену и дозвољену ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/20) и одлучио да ревизија није основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Ревизијом туженог не указује се на постојање других битних повреда поступка.

Према утврђеним чињеницама, парничне странке су живеле око две године у ванбрачној заједници из које имају заједничко дете малолетног АА рођеног ...2016. године. Од прекида ванбрачне заједнице дете живи са мајком у домаћинству њених родитеља и брата. Тужилја је незапослена. Из претходне ванбрачне заједнице има двоје деце која су поверена њиховом оцу. Тужилја се непосредно стара о малолетном АА, јер не постоји могућност да то ради било ко од чланова њеног породичног домаћинства, нити да се малолетни АА упише у вртић у групу његове старосне доби. Тужилја има обезбеђену храну из пољопривредних активности чланова њеног породичног домаћинства и нема комуналне издатке. Тужени је радно способан и остварује месечне приходе у износу од 1300 евра у Француској где има пријављено боравиште. Тужени поседује стан у ... и два путничка аутомобила. Нема обавезу издржавања других лица осим малолетног детета. Према тврдњама тужилје месечне потребе петогодишњег детета су од 120 до 150 евра. Тужени је повремено доприносио са месечним износом од 100 до 150 евра.

На основу утврђених чињеница, нижестепени судови заузели становиште да је у најбољем интересу малолетног детета да дете буде поверено мајци на самостално вршење родитељског права уз уређен модел виђања са оцем предложен у извештају Центра за социјални рад. Овај модел усаглашен је са потребама детета тог календарског узраста, могућностима и обавезама које имају родитељи и дете. Дати модел родитељи и дете могу својим договором прилагођавати тренутним околностима, а уколико такав договор не могу да постигну модел се може мењати судском одлуком. Лични односи се уређују према околностима и начину који је остварљив у време доношења судске одлуке и ако се прилике промене могу се поново уређивати.

Применом одредбе члана 154. Породичног закона, нижестепени судови су обавезали туженог да доприноси издржавању малолетног детета износом од 20.000,00 динара, имајући у виду календарски узраст детета, уобичајне потребе деце тог узраста, висину минималне суме издржавања, стандард и могућности оца, као даваоца издржавања и чињеницу да ће се мајка непосредно старати о детету и на тај начин дати свој допринос у његовом издржавању.

Ревизијским наводима тужени указује на повреду члана 65. став 1. Устава Републике Србије, указујући да одлука није донета у најбољем интересу детета, јер су термини дати за виђање у моментима када тужени не може да допутује из иностранства, што чини пресуду неизвршивом. Истиче да не живи у Србији, те да му је

виђање на седам дана мало. Указује и да је досуђени износ за издржавање преко износа одређеног за издржавање лица смештених у хранитељским породицама.

Нису основани ревизијски наводи којима се указује на погрешну примену материјалног права. Нижестепене пресуде засноване су на правилној примени чланова 77. става 3. и 78. и става 3. Породичног закона. У конкретној ситуацији модел виђања малолетног детета са туженим уређен је у складу извештајем Центра за социјални рад и усаглашен је са потребама детета и могућностима и обавезама које имају родитељи и дете. Време и место преузимања и враћања детета јасно су одређени у пресуди, па не стоје наводи да је иста неизвршива. Дете према одредби члана 61 Породичног закона (ПЗ) има право да одржава личне односе са родитељем са којим не живи. Праву детета одговара право и дужност родитеља да са дететом одржава личне односе и да о питањима каја битно утичу на живот детета одлучује заједно са родитељем који врши родитељско право (члан 78 ПЗ). Стога је модел виђања детета са оцем прилагођен потребама малолетног детета којим се неће нарушити ни његов однос у примарној породици са мајком што јесте најбољи интерес детета у датој ситуацији.

Не стоје ни ревизијски наводи којима се оспорава висина досуђеног издржавања. Родитељи имају право и дужност да издржавају дете под условима одређеним Породичним законом. Малолетно дете има право на издржавање од родитеља (члан 154. став 1. ПЗ). Родитељи су у обавези да дете издржавају подједнако, како родитељ коме је непосредно поверено вршење родитељског права, тако и родитељ који се непосредно не стара о детету, односно није му поверено непосредно вршење родитељског права. Издржавање се одређује према потребама деце и могућностима родитеља, дужника издржавања, при чему оне зависе од његових прихода, могућности, запослења и стицања зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавеза да издржава друга лица, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања сагласно одредбама члана 160. став 1. и 3. ПЗ. Минимална сума издржавања представља суму коју као накнаду за храњеника, односно за лице на породичном смештају периодично утврђује министарство надлежно за породичну заштиту у складу са законом (26.000,00 динара у време доношења првостепене одлуке). Појединачно досуђен износ издржавања малолетног тужиоца је испод минималне суме.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је применом члана 414. ЗПП одбио ревизију туженог као неосновану и одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија,
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић